



VA-AVDELNING

Handläggare Catherine Andersson
Titel: Projektchef
E-post: catherine.andersson@norrtalje.se

Till
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Uppsiktsplikt VA – projekt delår 1 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen godkänner VA-avdelningens redovisade uppsiktsplikt.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Projektportföljen med beslutade och under året avslutade VA-projekt består för närvarande av 42 projekt, varav 23 projekt är pågående, med en total investeringsbudget om 1 019 mkr. På portföljnivå ligger prognosen 107,7 mnkr högre än den totala beslutade budgeten.

Av dessa 23 projekt är bedömningen i uppsiktsplikt delår 1 att tre (3) projekt har behov att söka tilläggsanslag, totalt 82 mnkr. Tre (3) projekt befinner sig i slutfas och avvikelser i dessa projekt var kända under 2018 samt rymdes inom 20% regel enligt den tidigare reglemente för styrning och uppföljning, totalt 17,3 mnkr.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har 2015-09-14 (§129) godkänt en rutin för återrapportering av pågående större projekt där följande ska ingå – status, ekonomi, avvikelser, tidplan och risk.

Rutinen gäller för projektet Norrtälje Hamn samt VA utbyggnaden i Norrtälje Kommun. I denna rapport redovisas projekt inom VA utbyggnaden i Norrtälje kommun.

Koppling till gällande styrdokument

VA-verksamheten tilldelas en investeringsram i Mål och budget för att uppnå Kommunfullmäktiges övergripande mål Barn och ungas framtid, En trygg kommun för alla samt Hållbar tillväxt och utveckling.

Investeringsbehovet beskrivs även i VA.-plan som innehåller dels planering för investerings- och reinvesteringsåtgärder i den befintliga VA-anläggningen, dels en plan för VA-utbyggnad i befintlig bebyggelse över de nästkommande 5 åren, en dagvattenstrategi, en påbörjad handlingsplan för områden med fortsatt enskilt VA-försörjning.

Lagkrav

Ärendet har beretts av VA-avdelningen.

Samberedning

Ärendet har beretts inom samhällsbyggnadsavdelningen.

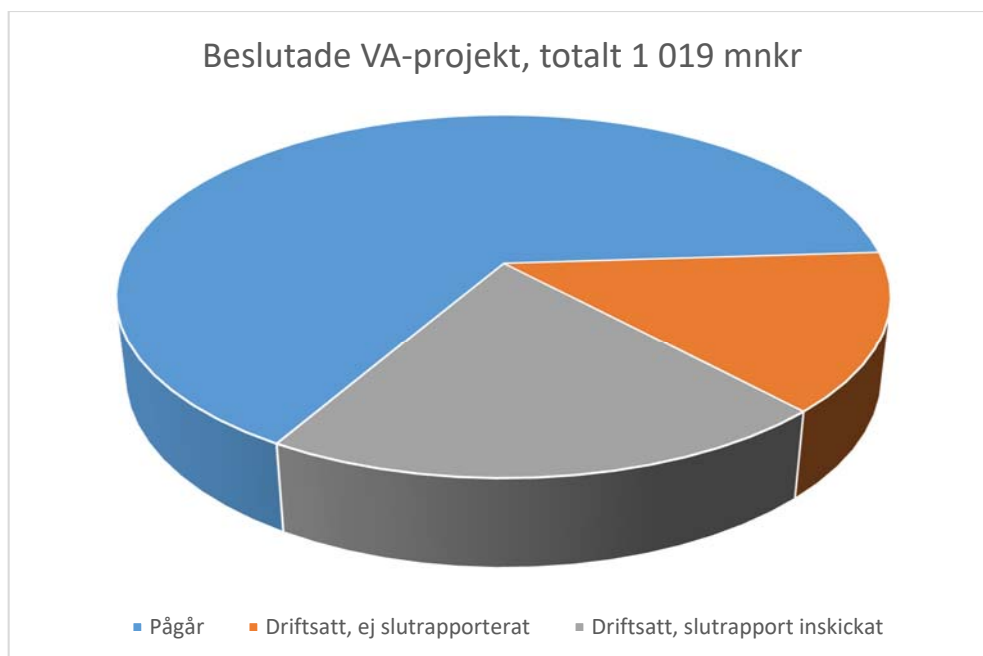


Beskrivning av ärendet

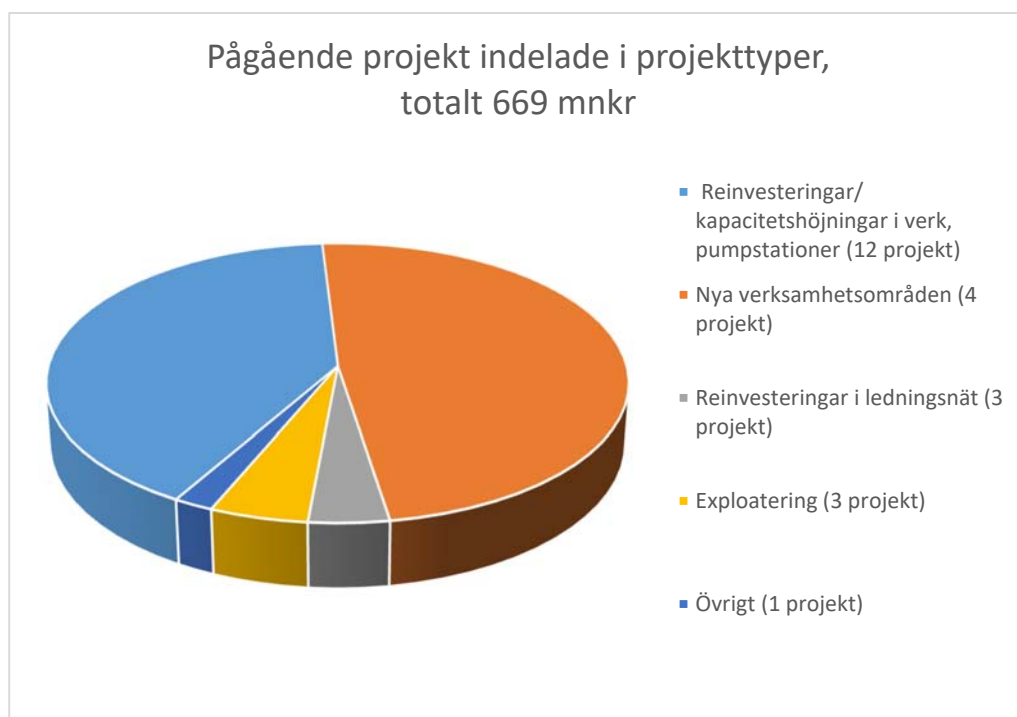
Den 20 juni 2016 antogs en ny VA-plan i Kommunfullmäktige. Den nya planen är ett verktyg för hållbar planering av VA-försörjningen i kommunen. VA-planen är en femårsplan som löpande ska hållas uppdaterad, och ambitionen är att den årligen ska följas upp och fastställas av Kommunfullmäktige. En reviderad VA-plan för 2018 beslutades av kommunfullmäktige 2018-02-19 (§6). I arbetet har ambitionen fortsatt varit att säkerställa att utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen prioriteras där behovet till skyddet för människors hälsa och miljön är störst, att behovet av åtgärder i den befintliga anläggningen prioriteras på ett systematiskt och transparent sätt samt att uppmärksamma infrastrukturberoenden såsom kapacitetsbrister och behov av ny infrastruktur. VA-planen 2018 innehåller dels planering för investerings- och reinvesteringsåtgärder i den befintliga VA-anläggningen, dels en plan för VA-utbyggnad i befintlig bebyggelse över de nästkommande 5 åren, en dagvattenstrategi, en påbörjad handlingsplan för områden med fortsatt enskilt VA-försörjning. Arbetet fortsätter för att kommunen på sikt skall ha en komplett VA-plan som täcker kommunens hela VA-försörjning, innanför och utanför nuvarande VA-verksamhetsområde. Arbetet med revidering av VA-planen för 2019 har påbörjats på VA-avdelningen.

VA-avdelningens projektportfölj med beslutade VA-projekt består för närvarande av 42 öppna projekt med ett totalt investeringsbudget om 1 019 miljoner kronor. Portföljen innehåller förutom de projekt som är pågående (aktiva vad gäller utredning eller entreprenad) även driftsatta projekt som ännu inte är slutredovisade. Utöver redovisade projekt finns det ett fåtal projekt i förstudiefas som ej nämns i denna rapport.

Under 2019 delår 1 är 23 projekt med totalbudget om 669 mnkr under produktion och 19 projekt om 350 mnkr driftsatta men ej slutrapporterade (8 slutrapporter är inskickade men ännu inte godkända).



VA-avdelningen hanterar olika typer av projekt tex utbyggnad av ledningsnät i befintliga bostadsområden, reinvesteringar på ledningar, investeringar och reinvesteringar på Vatten- och avloppsreningsverk och pumpstationer samt utbyggnad av överföringsledningar med syfte att förstärka kapacitet i befintligt ledningsnät eller länka ihop delar av VA-systemet.



Konsekvensanalys/riskanalys

Närhet till skärgård och storstad gör Norrtälje kommun attraktivt för både exploatörer och bostadssökande. Exploatörer lockas till bostadsbyggande och kommunen välkomnar detta vilket medför ett högt tryck på VA-huvudmannen att bygga ut allmänt VA till nya områden samt utöka kapaciteten i befintligt VA-system. För VA-huvudmannen är det stora bebyggelsestrycket en stor utmaning och en risk eftersom Norrtäljes befintliga VA-system är gammalt och många delar av systemet har nått sitt kapacitetsmässiga tak. Kapacitetsbegränsningar förekommer i systemets alla delar, i ledningsnät, verk, övervakningssystem och pumpstationer. Många av kommunens avloppsreningsverk är även de gamla och på många ställen finns det ett stort underhållsbehov.

En annan stor utmaning för VA-huvudmannen är svårigheten att långsiktigt planera för behov av allmänna VA-tjänster i ny bebyggelse. Med kommunens omfattande VA-plan har vi visat vår ambition till långsiktig hållbar VA-planering men ansökningar om planbesked inkommer kontinuerligt till kommunen och nya områden med behov av den allmänna VA-anläggningen lyfts i prioritet. Problem uppstår när kapaciteten i den befintliga allmänna VA-anläggningen inte räcker till för de tänkta exploateringarna eller när långa kostsamma överföringsledningar krävs för genomförandet.

Önskemål om tillväxt och förtätning står ofta i konflikt med behoven av ytor för rening, bortledning och fördröjning av dagvatten. Ytor som behövs för att undvika okontrollerade översvämningar som i sin tur riskerar medföra stora samhällskostnader. En stor risk är de beslutade detaljplaner vars översvämningssytor och dagvattenrening har prioriterats bort till förmån för tätare bebyggelse. Kortsiktig planering gällande dagvatten riskerar att kraftigt öka VA-huvudmannens kostnader för omhändertagande.

Många och stora projekt är utmanande både ekonomiskt och personellt. Stor planerings- och utbyggnadstakt kräver resurser på alla nivåer: planering, förstudier, granskning, kontroll, kundkontakt, ekonomi, juridik, upphandling, system, projektering, byggande och drift.



Pågående reningsverksprojekt framförallt Lindholmen, Rimbo och Kapellskär är bra exempel på stora utmanande projekt, ekonomiskt och personellt. Investeringarna är framtunga och ger på kort sikt inga intäkter vilket medför att de kommer att påverka VA-kollektivets abonnenter genom höjda brukningsavgifter. Investeringarna är dock nödvändiga för att Norrtälje kommun ska kunna möta såväl exploateringstryck som miljökrav och kapacitetsbehov.

Jämställdhetsanalys

Är inte tillämplig.

Barnkonsekvensanalys

Är inte tillämplig

Ekonomisk analys

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om investeringar. Av kommunfullmäktige tilldelad investeringsram gäller. Avvikelse i förhållande till beslutad investeringsram redovisas i samband med uppföljning och rapportering.

Tabellen nedan visar den beslutade investeringsramen samt utfall under åren 2016-2018. Förseningar i projekten gör att projekten flyttas fram och utfallet faller ut senare än planerat.

År	Budget, mnkr	Utfall, mnkr	Avvikelse, mnkr	Avvikelse, %
2016	242,5	134,5	108	45%
2017	181,1	101,0	80,1	44%
2018	190,0	134,0	56	29%

Tabellen nedan visar den beslutade investeringsramen i Mål och Budget 2019-2021 samt prognos för redan beslutade investeringar som rapporteras i denna uppsiktsplikt. I kolumnen återstår är inte planerade men ännu inte beslutade projekt medräknade.

År	Budget/ Plan, mnkr	Prognos*, mnkr	Återstår, mnkr	Återstår, %
2019	356,0	264,5	91,5	26%
2020	414,6	201,5	213,1	51%
2021	390,4	53,5	336,9	86%

* I prognosen ingår bara redan beslutade projekt.

Den totala VA-investeringsportföljen har idag en budget om 1 019 mnkr och prognosen är 1 126,6 mnkr med en avvikelse mot budget om -107,7 mnkr. Av dessa 1 126,6 mnkr är 619,1 mnkr redan upparbetade och ca 507,5 mnkr återstår.

Avvikelsen på portföljnivå för driftsatta men ej slutrapporterade projekt är -16 mnkr och i de pågående projekten -91,3 mnkr. Tre (3) projekt har behov att söka tilläggsanslag, totalt 82 mnkr. Resterande tre (3) projekt är i slutfas och avvikelser i dessa projekt var kända under 2018 samt rymdes inom 20% regel enligt den tidigare reglemente för styrning och uppföljning, totalt 17,3 mnkr.

Ekonomiska avvikelser finns i följande projekt:



1. I dagsläget bedöms kommande utbyggnad i Västanvik kosta väsentligt mer än tilldelat investeringsbelopp (KF 2012). Ett beslut om tilläggsanslag om 65 mnkr krävs för att kunna genomföra utbyggnaden som planeras. En kostnadskalkyl på dagens prisnivå ger att slutkostnad beräknas hamna på totalt 157 mnkr. I tidigare beslut finns en budget om 92 mnkr som baserades på 2012 års kostnadsnivå. Utöver det behövs en tillägsinvestering på 6 mnkr för utökad utbyggnad till ytterligare 21 fastigheter samt 1 mnkr för utökad kapacitet på ledning längs väg 1033. Förslag till beslut är inlämnad till politiken. Investeringen ryms inom den av Kommunfullmäktige tilldelade investeringsramen i Mål och Budget 2019-2021.
2. Pågående VA-utbyggnadsprojekt i Skärsta på Granlundsvägen samt del av Kustvägen finns med i beslut om utökat kommunalt verksamhetsområde som togs av KF 2012. Ytterligare 4 fastigheter på Tallvägen, Skärsta finns med i det beslut som togs av KF 2017. I dagsläget behövs tilläggsinvestering om 3 mnkr för entreprenaden, detta på grund av ökad mängd berg och för anslutning av fastigheterna på Tallvägen. Förslag till beslut är inlämnad till politiken. Investeringen ryms inom den av Kommunfullmäktige tilldelade investeringsramen i Mål och Budget 2019-2021.
3. P4 Hamnen – Pumpstation 4 uppgradering för att klara de ökade mängderna avloppsvatten från utbyggnaden i Hamnen. Utredningar visar att stationen behöver totalrenoveras, där de största förändringarna berör permanent reservkraft- och UPS-anläggning för att skydda mot eventuell bräddning av avloppsvatten och tryckslag i anläggningen. En upprustning av den gamla byggnaden med ett tillägg sker av sedumtak för att ta hand om en del av kommande nederbörd. Föroreningar i marken har hittats varför massor behöver tas omhand. Den beslutade budgeten är 13 mnkr. Rikt kostnad från entreprenör är angiven till 16 534 tkr. Till detta tillkommer projektering, projekt- och byggledning. Total prognos 20 mnkr. Förslag till beslut kommer att lämnas in till politiken. Investeringen ryms inom den av Kommunfullmäktige tilldelade investeringsramen i Mål och Budget 2019-2021.
4. Görla 8:1 - Nya brandstationen. Detaljplanens syfte är att möjliggöra uppförande av brandstation, snabbmatsrestaurang samt bensinmack och biltvätt. För att skapa en bättre tillgänglighet till området från Norrtälje stad behöver gång- och cykelvägnätet byggas ut. En lösning för DV-frågan är under utarbetande. Idag ligger merparten av alla kostnader hos fastighet brandstationsprojektet. Kostnader förs om under Q2 2019. Slutbesiktningsdatum är den 25 april.
5. Mellingeholm 6:1 – Exploatering industrimark av extern exploatör. Mängdreglering av berg och massor är den största orsaken till de ökade kostnaderna i projektet. Investeringsramen är 14,8 mnkr och prognosen ligger på 17,1 mnkr. De ökade kostnaderna har varit kända under 2018 och rymdes inom den tillåtna 20% avvikelser enligt det gamla reglemente för styrning och uppföljning.
6. Utbyggnad av verksamhetsområdet i Bergshamra. Den totala investeringen för hela projektet var 202,7 mnkr. Projektet har pågått under flera års tid med flertalet etapper. Den sista etappen byggs klart under 2019. Prognosen för hela projektet ligger på 215,6 mnkr. De ökade kostnaderna har varit kända under 2018 och rymdes inom den tillåtna 20% avvikelser enligt det gamla reglemente för styrning och uppföljning.
7. Lindholmen ARV Fördjupad studie 50000pe – Fördjupade studie har pågått för en utbyggnad av Lindholmens avloppsreningsverk sedan 2016. Projektets huvuduppgift har varit att ta fram underlag för en ansökan för att söka tillstånd enligt miljöbalken för ett reningsverk för att klara avloppsreningen för motsvarande 50 000 personer. Som en del av detta har en fördjupad utvärdering skett av nuvarande reningsverks standard och effektivitet. Vidare har också förarbeten skett kring hur en framtida upphandling av en byggentreprenad skall genomföras. investeringsanslaget för arbetet är enligt beslut i KF 2016, 4 mnkr och prognosen är 4,8 mnkr Denna budget kommer att överskridas då framför allt kostnaderna för att ta fram



underlagsmaterial till tillståndsansökan har blivit högre än vad som kunde förutses. Prioritet har varit att göra en tillståndsansökan där miljökonsekvenserna är ordentligt genomgångna för att erhålla en smidig och förhållandevis snabb tillståndsprövning. Detta har inneburit att budgeten överskrids. De ökade kostnaderna har varit kända under 2018 och rymdes inom den tillåtna 20% avvikelser enligt det gamla reglemente för styrning och uppföljning.

Större avvikelser från tidplan finns i följande projekt:

1. Kapellskär avloppsreningsverk är försenat på grund av överklagande av upphandlingen, överklagandet tog 8 månader.
2. Västanvik VA-utbyggnadsområde har blivit försenat som en följd av överklagandet av Kapellskärs avloppsreningsverk.
3. Sanering Grisslehamn – förseningen på grund av jobbet med prioritering av ledningssträckor.
4. Vattenverket i Grisslehamn – projekteringen har tagit mer tid än den ursprungliga tidplanen
5. Mellinge holm exploateringsprojekt – förseningar på grund av tolkningar i exploateringsavtalet samt förhandlingar med exploatören.
6. Sanering Nysättra – förseningen är på grund av samplanering med Trafikverket som planerar en gång och cykelväg i den sträcka där VA planerar sina ledningar.

Tidplaner

Rapporteringen av uppsiktsplikt sker i samband med delårsrapport 1, delårsrapport 2 och bokslut.

Charlotte Köhler
Förvaltningsdirektör/titel
Samhällsbyggnadsavdelning

Anders Gelande
Avdelningschef/titel
VA-avdelningen

Bilagor

Bilaga 1. Projektplan VA delår 1 2019.

Beslut skickas till

VA-avdelningen